

SLOVENSKI

Direktor: Rudi Jantuba — Odgovorni urednik: Sergej Vošnjak — Tiska tiskarna Slovenskega poročevalca — Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 3, telefon 55-22 do 55-24 — Uprava: Ljubljana, Čopova ul. 50/III, telefon 45-75 in 44-21 — Oglasi: oddelček: Ljubljana, Kardojeva ulica 5, telefon 38-94 za ljubljanske naročnike 24-63 za tuznanje 38-32 — Poštni predal 29 — Tek. račun NB 691-90321-6 — Mesečna naročnina 140 din

Mednarodna pomoč ne sme biti sredstvo za vmešavanje v notranje zadeve podpirane države

Na seji Ekonomsko-socialnega sveta je govoril delegat FLRJ dr. Aleš Bebler

New York, 18. junija. (Tanjug) Na današnji seji Ekonomsko-socialnega sveta, ki je z razpravljati o nezadostno razvitih državah, je imel jugoslovanski delegat dr. Aleš Bebler govor, v katerem je predvsem ugotovil, da je splošno mnenje, da morajo Združeni narodi nekaj storiti na tem področju, da pa so mnenja o načinu izvajanja načel o pospeševanju razvoja nezadostno razvitih držav deljena. Po enem mnenju, ki je v bistvu konservativno, bi zadoščalo, če se podpre izvoz kapitala zasebnih bank ali mednarodne banke za obnovo in razvoj. Drugo naziranje pomeni popolnoma nov način reševanja tega problema z ustanovitvijo nove ustanove Združenih narodov, ki bi bi prav od začetka uporabljala nove metode na široki podlagi. Po mnenju jugoslovanske delegacije pomeni prvo naziranje pravzaprav iskanje polovitarstva, drugo pa iskanje radikalne rešitve problema.

Dr. Bebler je nato opozoril na vidne razlike v življenjskem standardu narodov, kar je eden izmed glavnih povodov za mednarodna nesoglasja. Razlike se povečujejo in prepad med bogatimi in revnimi narodi je vedno večji.

»Ko govorim to,« je nadaljeval dr. Bebler, »se ne dotikam večkrat ponovljenega argumenta o nepravilno visokih dohodkih od tujih investicij v zaostalih področjih ali od neugodnih cen za surovine, ki jih iz-

Na dan kongresa KPJ bo začela obratovati nova Siemens-Martinova peč

Delavski kolektiv železarnice železarnice je v ponedeljek na slovesnem zborovanju sprejel večkrat ponovljenega argumenta o nepravilno visokih dohodkih od tujih investicij v zaostalih področjih ali od neugodnih cen za surovine, ki jih iz-

Nova Siemens-Martinova peč bo dajala na leto okrog 40.000 ton jekla in bo s tem proizvodna zmogljivost železarnice skupaj s štirimi starimi pečmi dosegla 250.000 ton jekla na leto, to je toliko, kolikor je znala pred vojno vsa proizvodnja jekla v Jugoslaviji. V novi jeklarni pa so že začeli graditi tudi prvo nabavno Siemens-Martinovo peč s skoraj trikratno zmogljivostjo. Do konca leta bodo začeli graditi še dve taki nabavni peč, tako da bo železarna po zgraditvi teh treh največjih peči lahko na leto izdelala 550.000 ton jekla v vrednosti 24 milijard dinarjev. Samo velika valjalna bluming bo na leto izvaljala okrog 410.000 ton jekla.

Železarna Ravne na Koroškem se pridružuje tekmovanju vseh metalurških podjetij

V počastitev VI. kongresa KPJ se kolektiv železarnice na Ravnah na Koroškem pridružuje splošnemu tekmovanju metalurških podjetij. Na dvajsetem zasedanju delavskega sveta in na zadnji sindikalni konferenci je sklenil, da bo tekmoval v več točkah. Delavski svet in upravni odbor bosta skrbela za neoviran tok proizvodnje. Kolektiv bo skušal izpopolniti težko kovačnico in dograditi jeklarno ter tako povečati proizvodnjo. Tovarno bo razdelil na obrate in oddelke s samostojnim gospodarskim računom. Nadalje se je zavezal, da bo skrbel za politični in prosvetni napredek med svojimi člani, kakor tudi za izvenradno vzgojo.

važajo nezadostno razvite države, v primeri s cenami tovarniških izdelkov, ki jih uvažajo te države. Pri tem mislim na mnogo bistvenih vprašanj, na razliko v storilnosti dela in njegove posledice za mednarodne ekonomske odnose.

Po mnenju jugoslovanske delegacije je edino mogoče odgovor na vprašanje, če morajo Združeni narodi nastopiti, da morajo to storiti, in sicer na široki podlagi. Ko je opozoril na dejstvo, da pri nekaterih visoko razvitih državah ni naklonjenosti za sodelovanje pri takem delu, je izrazil upanje, da bodo logični argumenti in politična stvarnost sčasom prepričali nasprotnika in pasivne kroge, da bodo pridružili svoje sile splošnim naporom. Potem je dejal, da neposredna finančna pomoč po kakih novi ustanovi Združenih narodov ni edina mogoča oblika mednarodnega dela na tem področju. Omenil je tudi druge oblike dela po upravi za tehnično pomoč.

Mednarodni banki, specializiranih ustanovah, prav tako tudi z zasebnim in javnim finanširanjem izven okvira Združenih narodov. Poudaril pa je, da je navzlic temu nedvomno, da je neposredna finančna pomoč v obsegu in pogojih, ki so mogoči samo s posredovanjem združenih naporov mnogih držav, najučinkovitejše sredstvo, da se dosežejo smotri Združenih narodov. Dr. Bebler je poudaril, da je jugoslovanska delegacija predložila v tem smislu načrt resolucije, ki je sedaj pred svetom. Predlog zahteva od Ekonomsko-socialnega sveta, da sprejme ustanovitev ekonomske sklada v okviru Združenih narodov, katero nalogo mu je lani naložila Generalna skupščina, ter to nalogo poveri skupini strokovnjakov, ki bi izdelali izčrpen načrt za uvedbo bodočega mednarodnega ekonomskega sklada. Svet bi pro-uteval ta predlog na svojem prihodnjem zasedanju in Generalno skupščino. Glede načel, ki naj bi vodila pripravljani odbor pri njegovem delu, predlaga jugoslovanska delegacija, da se vzame za podlago študija, ki jo je dala na razpolago o tem vprašanju tajništvo Združenih narodov. Med temi načeli

Prva povojna razstava letalske industrije v Beogradu

Predvčerajšnjim so v Beogradu odprli prvo povojno razstavo naše letalske industrije. Razstava je bila privrkat odprta že dne 21. maja, na Dan jugoslovanskega vojnega letalstva, sedaj pa so jo na predlog maršala Tita prenesli v Beograd, kjer je sedaj odprta tudi za javnost. Na razstavi je prikazanih 12 tipov letal, eno vojno jadralno letalo, in štiri originalna športna jadralna letala. Razen tega so razstavljeni še številni drugi izdelki naše letalske industrije.

Medtem, ko je bilo za predvojni jugoslovanski letalsko industrijo značilno to, da je opravljala predvsem popravila vojnih letal, izdeluje danes naša letalska industrija že tudi najmodernejša borbeno letala. Letalsko industrijo smo začeli obnavljati konec leta 1946. V prvem obdobju so bile obnovljene in razširjene tovarne: Ikarus, Utva, Teleoptik, Franjo Kluz, Zmaj

je omenjeno med drugimi tudi načelo, da je treba nuditi pomoč iz posebnega sklada praktično tako, da bo prispevala k pospešenemu razvoju nezadostno razvitih držav, da ne sme služiti kot sredstvo za vmešavanje v notranje zadeve držav, ki prejemajo pomoč, in da je treba dati to pomoč brez vsakega razlikovanja politične strukture države, ki prosi za pomoč, ter rase ali vere njenega prebivalstva. Glede operativnih načel predlaga jugoslovanska resolucija, da bi ekonomski razvoj nezadostno razvitih držav in ustrezna pomoč inozemstva temeljila na enotnih razvojnih programih, da bi ti programi vsebovali polaganje zdravih ekonomskih temeljev države kot celote in da je pomoč kake državi v bistvu odvisna od naporov, ki bi jih prispevala dotična država sama.

Obisk na ministrstvu za zunanje zadeve

Beograd, 18. junija. (Tanjug) Grški poslanik v Jugoslaviji g. Spiros Kapitanič je obiskal dnešne načelnika ministrstva za zunanje zadeve FLRJ Draga Vučiniča in ostal z njim v daljšem razgovoru.

Svečana proslava 10. obletnice ustanovitve slavnih črnogorskih proletarskih brigad

V torek 17. t. m. je bila v Tentistu in Izgorih, kjer je bil pred desetimi leti sprejet zgodovinski sklep o ustanovitvi IV. in V. črnogorske proletarske brigade, slovesna proslava desete obletnice tega dogodka. Pri proslavi je sodelovalo vse prebivalstvo okoljskih okrajev ter veliko število članov Zveze borcev in Planinske zveze Crne gore in BiH. Na proslavi so govorili bivši namestnik komisarja IV. proletarske brigade Milo Jovičević, predsednik Prezidija Ljudske skupščine Bosne in Hercegovine Vlado Segert ter predstavniki ljudske oblasti. Na grob padlih borcev in na spomenik narodnega heroja Save Kovačevića je bilo položeno mnogo vencev. Ob tej priložnosti je bil odkrit tudi spomenik padlim borcem črnogorske proletarske brigade.

in Rogožarski. Izgradnja naše nove letalske industrije se je začela v začetku leta 1948. Ze od vsega početka so se sovjetski strokovnjaki močno prizadevali, da bi preprečili gradnjo naših novih letalskih tovarn. Toda to jim ni uspelo. Na beograjski razstavi že razstavljeni nove tovarne, tako nova tovarna letalskih motorjev »21. maja«, tovarna letal in letalskih hidravličnih instalacij: »Prva petletka«, »Sokol«, »Rudi Čajavec«, »Moma Markovič« in druge.

Na razstavi v Beogradu je med izdelki tovarne Utva prvenec naša letalske industrije: šolsko športno letalo »Trojka«, ki jo že od leta 1948. izdelujejo v serijah. Tedaj se je tudi v »Ikarus« začela serijska proizvodnja letal »Aero-Z«. To je šolsko vojno letalo. Doslej je naša industrija izdelala že pet tipov tega letala, ki sta ga konstruirala inž. Cijan in Petković. To letalo je urejeno tako, da lahko služi tudi za potrebe na-

Naša delegacija odpotovala v Galac

Beograd, 18. junija. (Tanjug) Davi je odpotovala iz Beograda čez Sofijo in Bukarešto jugoslovanska delegacija na šesto zasedanje Donavske komisije v Galcu, ki se bo začelo 23. junija. Jugoslovansko delegacijo vodi Drago Djurić, pooblaščen minister in opravnik poslov FLRJ v Moskvi.

Razgovori o tehnični pomoči OZN

Beograd, 18. junija. Zastopnik OZN za tehnično pomoč Jugoslaviji G. Cohen je obiskal danes dopoldne predsednika Sveta za industrijo vlade FLRJ Svetozarja Vukmanovića. Razgovarjala sta se dlje časa o načinu sodelovanja tehnične pomoči OZN z jugoslovanskim programom tehničnega razvoja. Pri razgovoru je bil navzoč tudi direktor urada za mednarodno tehnično pomoč Petar Nikezić.

Književnik dr. Ivo Andrić podaril 220.000 din za zgraditev kulturnega doma

Sarajevo, 17. junija. Književnik dr. Ivo Andrić je podaril 220.000 din odboru za zgraditev doma kulture v Višegradu. Sredstva za zgraditev tega doma nabirajo s prostovoljnimi prispevki, s prostovoljnim delom pa je bil pripravljen tudi gradbeni material. Ivo Andrić je živel dlje časa v Višegradu. V svojem delu »Na Drini Cuprija«, je opisal življenje v tem bosanskem mestecu pod turško vladavino in pred prvo svetovno vojno.

Plodno delo po načelih socialistične demokracije

S tretje seje Mestnega ljudskega odbora v Mariboru

Maribor, 18. junija. V Mariboru dobiva demokratizacija oblasti take oblike, kakor si jih volivci žele. Voljeni predstavniki razpravljajo na svojih rednih sejah o vseh vprašanih vsakdanjega življenja ter v tehnikih razpravah istoče zaključke, ki bi bili najboljši. Na včerajšnji tretji redni seji mariborske mestne skupščine so ljudski odborniki izglasovali več sprememb v gospodarjenju nekaterih mestnih podjetij in ustanov.

Novoizvoljeni sveti dobro izpolnjujejo sklepe, ki so bili sprejeti na prvi in drugi seji mestnega ljudskega odbora. Za boljše in lažje delo teh svetov so bile potrebne tudi spremembe v upravljanju podjetij, ki so spadala pod svet za komunalo in gradnje. Za ustanove, ki služijo predvsem skupnosti, so glasovali vsi odborniki. Tako

ni bilo deljenih mnenj v razpravi o dietični menzi, otroških jaslih, bolnišnici, otroških vrtcih, šolskih kuhinjah, mestnem pogrebem zavodu, vodovodu in novoustanovljenem zavodu za domačo obrt. Razen teh so sprejeli med ustanove s samostojnim vzdrževanjem tudi veterinarsko bolnišnico in nekatera druga komunalna podjetja. Zelo živahna pa je bila razprava o mestni klavnici, plinarski, podjetju »Lepenka«, pralnici in čistilnici, kinopodjetju in o mestnem dimnikarstvu. Skupščina pa ni pristala na predlog sveta za komunalo in gradnje, ki je predlagal kot ustanovo tudi plinaro. Plinarne je gospodarsko podjetje, ki proizvaža za potrošnike in čim več bo za družbeni plan prispevala, tem več bo lahko tudi sama prejela.

Klavnica je bila do 1. maja napol trgovsko podjetje, ki je kupovalo živino in prodajalo svoje izdelke. To je večkrat kvarno vplivalo na prvenstvene naloge klavnice kot sanitarne ustanove. Po živahni razpravi so za večino glasov sklenili, da bo klavnica ustanova za opravljanje v to stroko spadajočih uslug, naprave za predelovanje mesa in trgovsko poslovanje pa bo prevzelo trgovsko podjetje »Roga«.

Italijanska justica ščiti iredentistične novinarje

Šele dve leti po vložitvi tožbe proti listoma »Il Corriere della Sera« in »Messaggero Veneto«, ki sta obrekovala slovenskega župnika Kračino, razpisana razprava

Gorica, 18. junija. Pred višjim sodiščem se je danes dopoldne začela razprava proti glavnima urednikoma italijanskih listov »Il Corriere della Sera« in »Messaggero Veneto« ter proti novinarjema Cesco Tomaselliju in Arturu Manzanu, ki sta v svojih člankih obrekovala slovenskega benškega duhovnika Angela Kračino iz St. Lenarta. Sodišču predseduje italijanski begunc iz Reke dr. Bina.

Odpust delavcev v Trstu

Trst, 18. jun. (Tanjug) Uprava tržaške rafinerije »Standard« je odpustila 50 delavcev in namestencev. Delavci so zagrozili s stavko, če uprava ne bo prekleala odpusta. Med tem pa so zastopniki kominformističnih enotnih sindikatov in iredentistični sindikat delavske zbornice na skupnem sestanku z upravo rafinerije sprejeli sklep delodajalcev o odpustu delavcev s pogojem, da bodo »delavci sami med seboj odločili, kdo bo odpustena«. Delavci verjetno ne bodo sprejeli sporazuma med delodajalci in kominformističnimi rumenimi sindikati.

Obrekovalni članki proti župniku Kračino so bili objavljeni že pred dvema letoma, ko je bila vložena tudi tožba proti današnjim obtožencem. Odgovorni organi italijan. sodstva so razpravo zavlačevali do današnjega dne, čeprav italijanski zakon o tisku določa nagle sodni postopek, katerega so bili vedno deložni odgovorni uredniki slovenskih listov ne samo v Italiji, temveč tudi v Trstu, kadar koli jih je tožil kak fašist ali iredentist. Proti listu »Corriere della Sera« je bila sicer že prva razprava decembra 1950, toda tedaj je sodišče v Milanu sklenilo, da je treba tožbi proti obema časopisoma združiti, vso zadevo pa so poslali Kasacijskemu sodišču v Rim, ki je končno po dveh letih določilo, naj se sodni razpravi vršita pred kazenskim sodiščem v Vidmu.

Iz poročila, ki ga je o tej razpravi objavil »Il Corriere della Sera«, je razvidno, da nameravajo italijanski iredentistični krogi to razpravo izkoristiti predvsem za dokazovanje italijanstva Beneške Slovenije in napadanja slovenskih demokratičnih gibanj v tej pokrajini. Med drugim je v omenjenem članku rečeno: »Dejan-

ske ne gre za navadno tožbo zaradi obrekovanja. Gotovo je, da bo pri razpravi v sodni dvorani prevladovali čisti italijanski občutek tistega omejenega prebivalstva, katerega dostojanstvena revščina ni bila nikoli doslej izkoriščana za aneksijske namene neke tuje sile. V tem je delikatnost in tudi vsa moralnost pravde.«

Ob obisku avstrijskega zunanjega ministra

Jugoslavija ima več mejašev, a samo z Avstrijo je mogla od vsega začetka tako obravnavati medsebojne zadeve, da je bilo ustrezno mednarodnim predpisom in dobremu sosedstvu. Današnji obisk avstrijskega zunanjega ministra g. dr. Karla Gruberja ni samo potrdilo zadovoljivih odnosov med obema državama, temveč tudi izraz napredka vzajemnega prizadevanja obeh držav kot dobrih sosedov.

Gospodarske zveze z Avstrijo se zelo dobro razvijajo, zadovoljivo je rešeno vprašanje vodnega režima na Dravi, Avstrija se zelo zanima za promet po jugoslovanskih pristaniščih zlasti zrak, ko se kažejo škodljive posledice polhepne in sebične italijanske politike v Trstu, poglabil in razširil pa so se tudi kulturni stiki. Posebno važno pa je to, da je avstrijska vlada v zadnjem času pokazala razumevanje tudi za težnje naše narodne manjšine, kar daje upanje, da bo tudi to zadovoljivo rešeno ter da bo največ prispevalo k razvoju še boljših medsebojnih odnosov.

Temelj teh odnosov ter zagotovilo uspešnega sodelovanja je na avstrijski strani oživljanje tistih tradicij, ki zbljujuje narode obeh držav, na naši strani pa že mnogokrat poudarjeno prepričanje, da je Avstrija vsega uvaževanja vreden činitelj miru, njena neodvisnost pa važen pogoj za normalno mednarodno situacijo v tem delu Evrope. To prepričanje je utrdil tudi sovjetski hegemonistični pritisk, ki ga že toliko let občutiša obe državi.

Tržaški potovalni urad organizira krožna potovanja ob jadranski obali

Trst, 18. junija. Tržaški potovalni urad »ADRJA« bo v letošnji sezoni organiziral 10 in 18 dnevna krožna potovanja po dalmatinski obali z ribiško ladjo »Eugenie«, katero bodo za to preuredili. Za ta potovanja se je doslej prijavilo zlasti veliko število inozemcev iz Zahodne Nemčije, Celovca, Dunaja in Graza ter iz Belgije in Holandske.

Še dva vojaka iz satelitskih držav pribežala v Jugoslavijo

Beograd, 18. jun. V Jugoslavijo sta pribežala še dva vojaka iz satelitskih držav SZ in sicer romunski vojak Christian Nicole in bolgarski vojak Ivanov Vlasov. Christian Nicole je bil vojak 9. letalskega polka v Ploestiju. Pribežal je preteklo noč čez mejo blizu vasi Mihajlovac. To je že 4. romunski vojak, ki je v zadnjih desetih dneh pribežal v Jugoslavijo. Bolgar Ivanov Vlasov je bil vojak obmejnega bataljona »Po-begnij le 16.« dne in je prekoračil mejo severovzhodno od vasi Perilovac. S seboj je prinesel puško, bombo in 30 nabojev.

